

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.334/2006, republicată, privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale (b139/15.04.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.334/2006, republicată, privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale (b139/15.04.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 7.05.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- interdicția ca veniturile care provin din subvenții de la bugetul de stat să nu mai poată avea ca destinație cheltuielile pentru presă și propagandă afectează libertatea de exprimare și pluralismul politic, principiile fundamentale consacrate constituțional. Comunicarea publică a partidelor este esențială într-o democrație funcțională, atât pentru informarea cetățenilor, cât și pentru asigurarea unei competiții politice echitabile, iar limitarea drastică a acestei comunicări riscă să creeze un climat de apatie civică și să slăbească participarea democratică informată;

- măsura propusă contravine practicilor internaționale în materie de finanțare publică a partidelor politice, care încurajează utilizarea transparentă a fondurilor publice pentru activități de comunicare, ca instrument de consolidare a pluralismului și transparenței. Totodată, fondurile publice, monitorizate de Autoritatea Electorală Permanentă, oferă garanții mai solide decât finanțările private potențial opace;
- din punct de vedere al oportunității, așa cum este ea prezentată în expunerea de motive, propunerea nu constituie o intervenție de natură să aibă în vedere specificul activității partidelor politice, natura activității lor și scopul subvenției publice. Conform și teoriilor guvernării ori ale științelor politice și legislației privind funcționarea partidelor politice, *„desfășurarea unor acțiuni în interesul cetățeanului”* nu reprezintă un scop sau un obiectiv al partidelor politice, ci al administrației publice, respectiv al asociațiilor și fundațiilor. Conform art. 2 din Legea partidelor politice nr. 14/2003, republicată, partidele *„contribuie la formarea opiniei publice, participă cu candidați în alegeri și la constituirea unor autorități publice și stimulează participarea cetățenilor la scrutinuri”*, în timp ce, de exemplu, conform Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, asociațiile sunt cele care se constituie *„pentru realizarea unor activități în interes general, al unor colectivități sau, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial”*.
- de asemenea, în forma propusă și în contradicție cu expunerea de motive, propunerea legislativă nu permite finanțarea din subvenție a cheltuielilor de presă și propagandă nici în cadrul campaniilor electorale. Având în vedere natura activității partidelor politice și ponderea pe care o dețin presa și propaganda în această activitate, eliminarea eligibilității plății din subvenție a acestor cheltuieli contrazice însuși scopul subvenției publice, crescând semnificativ tocmai riscurile sociale pe care aceasta urmărește să le combată, cum ar fi lipsa transparenței cheltuielilor de partid, dependența partidelor politice de surse obscure de venit sau interferența unor actori politici externi;
- referitor la finanțarea cheltuielilor pentru presă și propagandă din subvenții de la bugetul de stat - cifre relevante (anul 2023) - total alocat partidelor: peste 250 milioane lei (~50 milioane euro):
 - sume excesive raportat la eficiență și rezultate: în ultimii ani, partidele politice din România au primit zeci de milioane de euro, în condițiile în care mulți cetățeni consideră activitatea acestora ineficientă sau coruptă;
 - deconectarea de cetățeni și de societate: dacă partidele nu mai depind de contribuții private sau cotizații de la membri, pot deveni mai puțin motivate să mențină un dialog real cu electoratul;

- folosirea inadecvată a fondurilor: există cazuri în care sumele au fost folosite disproporționat pentru publicitate, consultanță sau chiar acumulate în conturi, fără un impact direct asupra democrației;
- distorsionarea competiției politice: partidele parlamentare mari, care primesc cei mai mulți bani, își consolidează poziția, făcând aproape imposibilă intrarea în competiție a unor formațiuni noi fără finanțare publică majoră;
- o reformă a sistemului de subvenții care să lege clar performanța democratică și transparența de alocarea fondurilor ar putea restabili încrederea publică și legitimitatea acestor alocări bugetare.

Președinte,
Sterică FUDULEA